

Taylor Wessing přibližuje oddlužovací novelu insolvenčního zákona: větší zatížení insolvenčních soudů, prodloužení insolvenčních řízení?

Advokátní kancelář Taylor Wessing Praha rekapituluje informace o novele insolvenčního zákona, která se nachází od května tohoto roku ve druhém čtení v Poslanecké sněmovně.

Novela zásadním způsobem upravuje podmínky pro oddlužení a měla by pomoci dlužníkům z tzv. dluhové pasti, kdy dlužníci ani při vynaložení veškerého úsilí nejsou schopni zastavit nárůst svých dluhů a tyto dluhy splatit. Proces oddlužení by měl být zpřístupněn co největšímu počtu poctivě splácejících dlužníků, a to i osobám s nízkými příjmy, které nedokážou splatit ani třetinu svých dluhů a podle dnešní právní úpravy by na oddlužení nedosáhly.

Platná právní úprava oddlužení

Úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka lze podle současně platné právní úpravy řešit oddlužením v takovém případě, jedná-li se o fyzickou osobu, popř. právnickou osobu, která podle IZ není považována za podnikatele, pokud taková fyzická nebo právnická osoba nemá dluhy z podnikání. Oddlužení lze provést zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře. Na základě výslovného prohlášení dlužníka lze k návrhu insolvenčního správce provést oddlužení kombinací obou způsobů, tj. plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo její části. V případě plnění splátkového kalendáře se dlužník zavazuje měsíčně splácet věřitelům stanovenou část svých příjmů, a to po dobu pěti let, přičemž hodnota plnění, které obdrží nezajištění věřitelé, by měla dosáhnout minimálně 30 % jejich pohledávek, ledaže věřitelé souhlasí s nižším plněním. Insolvenční správce rozděluje plnění nezajištěným věřitelům podle poměru jejich pohledávek způsobem uvedeným v rozhodnutí soudu o schválení oddlužení.

Diskuze

Tzv. oddlužovací novela insolvenčního zákona zavádí vedle výše popsaného modelu oddlužení další dva stupně oddlužení v závislosti na výši dluhů, které se dlužník zavazuje uhradit během určité doby. V případě "zrychleného" modelu se dlužník zavazuje uhradit během tří let od schválení oddlužení alespoň 50 % pohledávek svých věřitelů, naopak u modelu "prodlouženého" bude splácet své dluhy po dobu 7 let, aniž by byla určena procentní hranice splacených dluhů.

Návrh novely vyvolal řadu diskuzí, především ohledně varianty prodloužení splátkového kalendáře na 7 let. Záměr zákonodárce pomoci lidem z dluhové pasti naráží na nesouhlas věřitelů, kteří se obávají problematičtějšího vymáhání svých pohledávek a ztráty jistoty alespoň minimálního uspokojení. Výrazný dopad bude mít nová úprava na věřitele z bankovního i nebankovního sektoru, poskytující spotřebitelské úvěry i jiné finanční služby spotřebitelům.

Zároveň pravděpodobně dojde k většímu zatížení insolvenčních soudů, prodloužení insolvenčních

řízení a většímu nápadu na insolvenční správce. Jak zaznělo již během prvního čtení v Poslanecké sněmovně, předmětem pozměňovacích návrhů by tak mohla být například právní úprava postavení insolvenčních správců a jejich agendy, aby zvýšeným nápadem nedošlo k jejich naprostému zahlcení.

Navrhované změny přinášejí pro a proti i z pohledu dlužníků. Úmyslem předkladatele bylo umožnit většímu množství dlužníků dosáhnout podmínek oddlužení a pokusit se alespoň o částečné uspokojení pohledávek svých věřitelů. V prvním čtení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně mnohokrát zaznělo spojení tzv. dluhové pasti a možnosti návratu zpět do ekonomického života. Novela s sebou nese ovšem i zpřísnění podmínek pro schválení oddlužení a zavádí maximální přípustnou výši dluhů. Zpřístupnění tohoto institutu více dlužníkům může být tedy jen zdánlivé.

Dále lze podotknout, že zatímco podle současné právní úpravy může soud při splnění zákonných podmínek rozhodnout o osvobození dlužníka od zbývajících dluhů po uplynutí 5 let i při nedosažení 30% kvóty, podle nové úpravy by se tato diskreční pravomoc soudu (soudní zvážení) už nemusela uplatnit vůbec a oddlužovací proces by probíhal po další dva roky. Prodloužení maximální doby oddlužení na 7 let tak nesleduje současný trend zkracování oddlužení, patrný například z návrhu evropské směrnice o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení (COM (2016) 723), podle kterého *„doba, po jejímž uplynutí mohou být předlužení podnikatelé zcela zbaveni svých dluhů, nesmí být delší než tři roky.“*

Novela ovšem dále rozšiřuje zákonné důvody, pro které insolvenční soud návrh na povolení oddlužení zamítne. Mezi nově zaváděné podmínky pro povolení oddlužení patří například, že dlužník musí být schopen splatit v plné výši alespoň hotové výdaje a odměnu insolvenčního správce, jakož i pohledávky věřitelů na výživném ze zákona. Insolvenční soud oddlužení nepovolí, pokud bylo dlužníku v posledních deseti letech přiznáno osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení nebo mu byl v posledních třech letech zamítnut návrh na povolení oddlužení z důvodu, že je jím sledován nepoctivý záměr. Celková výše dluhů nesmí navíc přesáhnout tisícinásobek existenčního minima (nyní se jedná o částku 2 200 000 Kč).

Thomas Rechberger,
partner

Barbora Skolková,
koncipientka

[TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.](#)

U Prašné brány 1078/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 819 216
e-mail: prag@taylorwessing.com

Další články:

- [FAIRSQUARE posiluje vedení. Novými partnery se stávají Klára Rücklová a Marian Boubel](#)
- [Byznys nechce stroj na smlouvy. Chce advokáty, kterým může důvěřovat](#)
- [Advokátní kancelář SCHEJBAL & PARTNERS posiluje o předního odborníka na řízení rizik Michaela Milata](#)
- [Lukáš Vacek a Peter Perniš novými vedoucími advokáty Aegis Law](#)
- [endors staví advokacii na pozornosti již deset let. Výročí oslaví 10 událostmi pro klienty](#)
- [Mezinárodní advokátní kancelář bpv BRAUN PARTNERS slavila 20 let](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)